

حمله مجازی به خط فارسی!

به بهانه اقدام عجیب شهرداری تهران که اصطلاحات و تعابیر نسل نوجوان را بهانه آگهی‌نماهای خود قرار داد به واگویه شدت گرفتن غلط‌نویسی در جامعه و همچنین چالش‌های این پدیده پرداختیم

علیرضا حیدری
culture@khorasannews.com

«دست گل» به جای «دسته گل»، «عطر و گلاب و انبر» به جای «عطر و گلاب و عنبر»، «بیمه ۱۲ ملیون ایرانی» به جای «بیمه ۱۲ میلیون ایرانی»، تنها نمونه‌هایی از انبوه غلط‌های املائی است که ممکن است این روزها به چشمتان خورده باشد! غلط‌های املائی این روزها جولان می‌دهد، از آگهی‌نماها (بیل‌بورد) در گوشه و کنار شهر گرفته تا زیرنویس‌های تلویزیون و نامه‌های رسمی و اطلاعاتیه‌ها و گاه تیتیر روزنامه‌ها! گرایش به گفتاری‌نویسی هم که در تبلیغات تجاری و غیرتجاری در حال افزایش است، به این غلط‌نویسی‌ها افزوده است. شاهکار اخیر شهرداری تهران را هم که اصطلاحات و تعابیر نسل Z را بهانه آن‌ها برای خرد کردن قرار داده بود، می‌توان به این زنجیره افزود. همه این غلط‌ها علاوه بر دلایل فراوان دیگر، کاملاً متأثر از فضای مجازی است.

نابسامانی در خط فارسی با ورود «نت»

برای نویسه‌های ص، ث و س استفاده می‌شود. همچنین گاه برای اِ چند او یا صدا، یک نویسه نشانه‌ای علامت وجود دارد: مانند صدای «او»، که با نویسه «و» در واژه‌هایی مانند خوشرو، می‌روم، آبرو می‌آید. اما با این مشکلات. که البته در دیگر زبان‌ها هم کمابیش دیده می‌شود. به نوعی کنار آمده‌ایم و با تمرین و کار بست مستمر آن در نوشته‌هایمان، سعی کرده‌ایم غلط‌های املایی را به حداقل برسانیم. آنرا نسل به نسل به روش کشیده و برای بر طرف کردن آن هم تلاش کرده‌ایم. اما این دقت و حساسیت و وسواس به یکباره با ورود فنواری و «نت» و «پی‌اِن» فضای مجازی، در هر ریخت و شالوده خط فارسی را نابسامان کرد. این نابسامانی البته تا جایی رو به گسترش و نفوذ است که اصل خط فارسی را خطری جدی رویه‌برو کرده است. خوب می‌دانیم که «خط» صورت نوشتاری «زبان» است و همچنان که به «زبان ملی» نیاز داریم، به «خط ملی» هم نیاز داریم و نباید اجازه دهیم خط در معرض سلیقه‌ها

و پسندهای شخصی از هم نباشد. متأسفانه این موضوع به شدت به خط آسیب زده است (که البته در فرصتی دیگر باید به آن پرداخت).

طرائی جدی در کمین خط فارسی

آنچه در این نوشتار مد نظر است این که همان پدیده نامبارک که غلط نویسی، امروزه در فضای مجازی و میدانی فراخ و فراهم یافته است تا تکنازی و هایش را افزون تر کند و بر تن نویسی خط فارسی بیش از پیش نثار د. این غلط نویسی های بی دروپیکر، چنان گسترده است که هم دامن کانال های رسانه ای را گرفته است و هم گروه ها و هم صفحه های شخصی!

برش واژه ها مانند: «ک» به جای «که»، «اگ» به جای «اگه» و «ماس» به جای «ماست»؛ تغییر در املا مانند: «باشع» به جای «باشه» و «اراعه» به جای «ارائه»؛ کاربرد پیرسامد «هکسره» مانند: «پسره خوب» به جای «پسر خوب»، «کتابه من» به جای «کتاب من»، «این سخت» به جای «این سخته» نمونه هایی از این دست است.

بهانه این اتفاق نامبارک که هم این است که زبان

فضای مجازی به سمت زبان گفتار متمایل است، نه نوشتار! این سخن ناپخته آسیب‌های فراوانی به خط زده است و ادامه آن می‌تواند، خط فارسی را با بحرانی جدی روبه‌رو کند. زبان گفتار به اندازه زبان نوشتار قانون‌مند است و روا و پله نیست که هر کسی به دلخواه خود، نوع و گونه خط خویش را انتخاب کند. در موارد فراوانی این غلط‌ها ناشی از کم‌سوادی است که توجهات کاملاً غیر علمی پشتوانه آن می‌شود. گواه روشن آن انبوه غلط‌های املایی در رسانه‌های مجازی است که جز کم‌سوادی هیچ دلیل دیگری نمی‌توان برای آن جست؛ چرا که خط این رسانه‌ها غیر گفتاری است و باید به زبان و خط رسمی نوشته شود. نمونه‌های فراوان این غلط‌های املایی موجب می‌شود، نگرانی‌ها درباره خط فارسی جدی‌تر شود و مهم‌ترین راهکار این است که حساسیت‌زایی جامعه را مد نظر قرار داد تا این عادت نوشتاری، فرصت جولان بی ضابطه را نداشته باشد.

داستان «نه دایک ویزگی»
منحصر به فرد دارد که آن را
از بیشتر داستان ها تا حدودی متمایز می کند
و آن هم ویژگی نوشتن در زمینه تبدیل تاریخ به
به نوعی سفر در زمان است. همین ابتدا باید
به این نکته اشاره کنیم که کمتر نمونه ای از
این گونه داستان در ادبیات ایران مشاهده

می‌شود. علی‌شاد کام در کتاب «نه‌دل» زمان
و مکان را به هم می‌ریزد، در تاریخ رفت و
برگشت دارد، گاهی احضار روح می‌کند،
جای آدم‌ها را بهم عوض کرده و هر کار که
دلش می‌خواهد در داستان‌ش انجام می‌دهد.
«درست ابتدای خیابان ارغوان بالاتر از پل
سید خندان زیر تابووی بزرگ کلمات چنگیز
خان نشسته‌ام. مرد میان‌سالی با موهای عاریه
یک‌دست سیاه‌رنگ که ناشیانه به سر گذاشته،
مثل آنکه کلاه خرداری بر سر متر سکی چپانده
باشند می‌خواهد از خط عابر پیاده رد شود،
از عرض خیابان که پنج موتور با ده مغولی
دو ترک نشسته‌اند و چهاره‌اگران به سمت
پل سید خندان می‌آیند... تکتکه جالب این
جاست که نویسنده همه این‌ها را طوری کنار
هم می‌چیند که کاملاً برای مخاطب قابل
هضم و باور گردنی است.

جبرگرایی از نوع خیامی آن

و بزرگی دیگر داستان‌های
شادکام جبرگرایانی
است. یک جبرگرای
خیامی از آن نوع که
می‌گوید: «از آمدنم
نبود گردون را سود/وز
رفتن من جاء و جلالش
نفوذ...»
شادکام به وضوح و
بی‌هیچ پروایی نه تنها

جبر گرایی را در داستان به نمایش می گذارد
بلکه پذیرفتن رانیز تا حدودی معنا می کند:
«کدام راه را انتخاب می کنم؟ آیا اسلامی توانم
انتخابی کنم؟ راه اول داستانی عاشقانه است
با جنگ و قهرمانی، راه دوم داستانی عاشقانه
و شگفت، بی که بدانم که چیست. آیا انتخاب
راه دوم اجباری نیست؟»

تعليق داستان در داستان

روایت داستان در داستان که به آن تکنیک داستان قاب هم گفته می شود، چیزی شبیه دو فیلم با یک بلیت در سینماست.

علی شاد کام از این تکنیک هم استفاده کرده و به جاذبه های کنش افزوده است:

«انتخاب کردن نام نیلوفر برای این داستان، خودش داستانی دارد که حق اش است آنرا باز گو کنم...»

در کل می‌توان گفت نویسنده «نه دل» در کتاب سومش پس از «ارباب تاس‌ها» و «سفر آقای هوشنگ» نویسنده‌ای جسور و ماجراجوست، به نظر می‌رسد او از وقتی که قلم را بر ای نوشتن داستانش به دست گرفته، تکلیفش را با خودش مشخص کرده است و صرفاً داستانی ننوخته است که یک مقدمه، یک متن و یک نتیجه‌گیری به همراه داشته باشد. «نه دل» کتابی نیست که بایک بار خواندن آن را در قفسه کتابخانه بایگانی کرد، از آن داستان‌هاست که می‌توان بیشتر از یک بار آن را خواند و کتابی که با هر بار خوانش درچه‌های تازه‌ای بر روی مخاطب می‌گشاید.

«نه دل» در سال ۱۴۰۳ توسط نشر «عنوان» به چاپ رسیده است.

[illegible]

اصلاحیه

در آگهی فقدان سند مجتبی حبیبی لرستانی وکیل مالک علی حبیبی لرستانی که در روزنامه خراسان مورخ ۱۲ آبان ۱۴۰۴ شماره ۲۱۹۰۵ منتشر شده است، طی درخواست شماره ۱۹۹۵۵ مورخ ۳/۸/۱۴۰۴ تقدیم دوبرگ استشهداد به مصدق شده مدعی است که سند مالکیت ششدانگ پلاک ۶۹۰۶ فرعی از ۱۲- اصلاحی صریح می باشد که بدین وسیله اصلاح می گردد. ۵/۱۵/الف/م

پیشاور - بلوار پژوهش - دانشگاه آزاد اسلامی واحد نیشابور - اداره امور دانش آموزان ارسال نمایند.

آگهی فقدان مدرک تحصیلی

مدرک کوفی نامه ای موفق انجیلبر فربیا عدالتی حسینه فرزید غلام عباس به شماره شناسنامه ۲۲۰ صادره از مشهد در مقطع کارشناسی رشته زیست شناسی صادره از نیشابور واحد دانشگاهی آزاد اسلامی شماره سریال ۱۳۹۵۱ مفقود گردیده و فاقد اعتبار قانونی است. از اینبند تقاضای شود اصل مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد نیشابور بفرستانی:

نیشابور - بلوار پژوهش - دانشگاه آزاد اسلامی واحد نیشابور - اداره امور دانش آموزان ارسال نمایند.

آگهی ابلاغ رای کمیته بدوی مشاغل سخت و زیان آور استانی به

در اجرای تبصره ۵ ماده ۸ تصویب نامه شماره ۱۵۳۵۶ / ت / ۳۶۰۰ هیات محترم وزیران بدینوسیله کارفرمای بیمهکاری شرکت ۲ پیشرو اندیش بیهج - بیمهکاری شرکت راهبران مشتاق یزد که فعلاً مجهول المکان می باشند، ابلاغ میگردد؛ بمهدی کروذهی با کد شناسایی بیمه ۷۸۸۱۳۸۰۰۶۷۸۵ ادعای کارفرمای بیمهکاری شرکت ۲ پیشرو اندیش بیهج - بیمهکاری شرکت راهبران مشتاق یزد (سوزنیان - مانورچی) داشته اند که کمیته بدوی مشاغل سخت و زیان آور استانی مستقر در اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی خراسان جنوبی مشاغل مذکور را در زمره مشاغل سخت و زیان آور تایید نموده است لذا موضوع بدینوسیله در روزنامه درج می گردد تا خواننده صورت اعتراض حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز کاری، اعتراض خود را به اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی شهرستان طبس واقع در خیابان امام خمینی کوچه شهید عظیمی زاده تحویل نمایند. در صورت عدم اعتراض در مهلت قانونی رای مذکور قطعی و لازم الاجرا می باشد. تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۸/۲۲ شناسه ۲۰۴۸۳۱۲

دیبر خانه مشاغل سخت و زیان آور استانی مستقر در اداره تعاون کار و رفاه اجتماعی شهرستان طبس

آگهی ابلاغ رای کمیته بدوی مشاغل سخت و زیان آور استانی به

در اجرای تبصره ۵ ماده ۸ تصویب نامه شماره ۱۵۳۵۶ / ت / ۳۶۰۰ هیات محترم وزیران بدینوسیله کارفرمای بیمهکاری شرکت ۲ پیشرو اندیش بیهج - بیمهکاری شرکت راهبران مشتاق یزد که فعلاً مجهول المکان می باشند، ابلاغ می گردد؛ محمود عباس آبادی با کد شناسایی بیمه ۵۱۲۲۰۰۷۸۵۱۲۲ ادعای کارفرمای بیمهکاری شرکت کیما ریل ۲ - بیمهکاری شرکت حافظان ریل شرق (مانورچی - سرامورچی) داشته اند که کمیته بدوی مشاغل سخت و زیان آور استانی مستقر در اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی خراسان جنوبی مشاغل مذکور را در زمره مشاغل سخت و زیان آور تایید نموده است لذا موضوع بدینوسیله در روزنامه درج می گردد تا خواننده صورت اعتراض حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز کاری، اعتراض خود را به اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی شهرستان طبس واقع در خیابان امام خمینی کوچه شهید عظیمی زاده تحویل نمایند. در صورت عدم اعتراض در مهلت قانونی رای مذکور قطعی و لازم الاجرا می باشد. تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۸/۲۲ شناسه ۲۰۴۸۳۰۵

دیبر خانه مشاغل سخت و زیان آور استانی مستقر در اداره تعاون کار و رفاه اجتماعی شهرستان طبس

برابر رأی شماره ۱۳۹۸/۰۳/۰۵ و ۱۴۰۴/۰۳/۰۵ هیئت دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بنیادپور تصرفات مالکانه بهلعراض متقاضی آقای حسین عباس آبادی فرزند صفعلی در شش‌دانگ یک قطعه باغ به مساحت ۹۹۲.۵۰ مترمربع از پلاک شماره ۲۷ اصلی واقع در بخش ۵ حوزه ثبت ملک بنیادپور خیومبار در مالکان رسمی آقایان علی اصغر دلاخانی و حیدر رضا قعفر مرز فرزند حسن، مراتب به منظور اطلاع عموم در دو روزنامه یکی روزنامه محلی و دیگری در روزنامه گنیز انتشار و در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می توانند تا تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید طبق مدت یک ماه تا تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم کنند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. ۱۴۰۴/۰۸/۰۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۸/۲۲

برابر رأی شماره ۱۳۹۸/۰۳/۰۵ و ۱۴۰۴/۰۳/۰۵ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بنیادپور تصرفات مالکانه بهلعراض متقاضی آقای فضل اله رحیمی قهوتی فرزند رضاعلی بشماره شصتنامه ۳ صداره ۱۳۹۸/۰۳/۰۵ در یک در ملک ساختمان مساحت ۸۸۰.۱۷ متر مربع برپلاک اصلی واقع در بخش ۴ اصلی بردسکن خریداری از مالک رسمی آقای کربلانی حسن عاجینی مرز فرزند گرییده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی میشود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می توانند تا تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه تا تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. ۱۴۰۴/۰۸/۰۷ تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۸/۲۲

برابر رأی شماره ۱۳۹۸/۰۳/۰۵ و ۱۴۰۴/۰۳/۰۵ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک بنیادپور تصرفات مالکانه بهلعراض متقاضی آقای حسین عباس آبادی فرزند صفعلی در شش‌دانگ یک قطعه باغ به مساحت ۹۹۲.۵۰ مترمربع از پلاک شماره ۲۷ اصلی واقع در بخش ۵ حوزه ثبت ملک بنیادپور خیومبار در مالکان رسمی آقایان علی اصغر دلاخانی و حیدر رضا قعفر مرز فرزند حسن، مراتب به منظور اطلاع عموم در دو روزنامه یکی روزنامه محلی و دیگری در روزنامه گنیز انتشار و در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می توانند تا تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید طبق مدت یک ماه تا تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم کنند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. ۱۴۰۴/۰۸/۰۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۸/۲۲

[illegible]